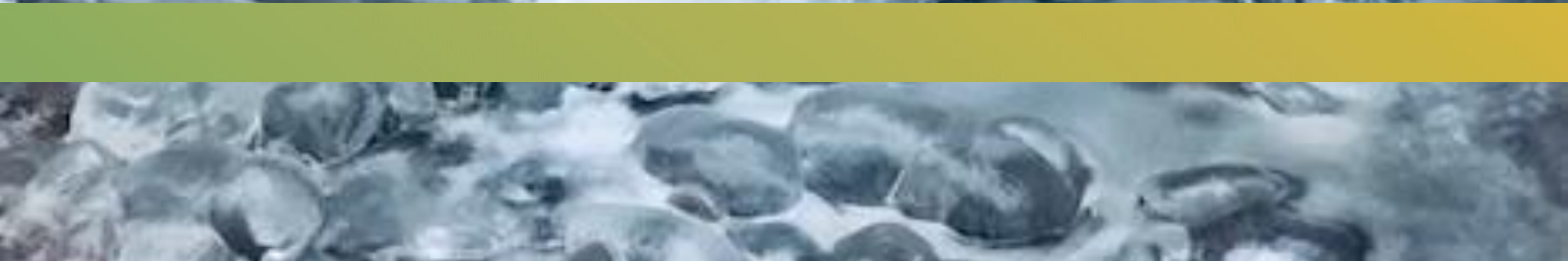

Planstrategi 2024-2027

med planprogram for revisjon av Kommuneplan 2017-2027

Datert 18.01.2024

Kommunestyrets vedtak

I Kommunestyrets sluttbehandling av *Planstrategi 2024-2027 med Planprogram for revisjon av Kommuneplan 2017-2027, samfunnsdel med arealstrategier*, sak 2/2024 den 6. februar 2024 vedtok kommunestyret enstemmig:

1. *Planstrategi 2024-2027* datert 18. januar 2024 vedtas og legges til grunn for prioritering av planoppgaver og videre utvikling av plansystemet denne valgperioden.
2. Gjeldende *Kommuneplan 2017-2027, samfunnsdel med arealstrategier* revideres tidlig denne planperioden.
3. Planprogram for revisjon av *Kommuneplan 2017-2027* fastsettes.
4. Kommunestyret ber om at det avholdes et temamøte med tema kommuneplan som styringsverktøy.

Følgende fellesforslag ble enstemmig vedtatt:

Kommunestyret understreker at kommuneplanens arealdel er et viktig styringsdokument for arealbruk i kommunen. Kommunestyret ber kommunedirektøren legge til rette for en temadag med kommuneplanens arealdel som tema for å øke kunnskapsnivået i kommunestyret.

Kommunestyret legger opp til oppstart av en rullering av *Kommuneplanens arealdel* og *Kommuneplanens arealdel, sone Mo og omegn* i løpet av perioden.

Innholdsfortegnelse

Kommunestyrets vedtak	2
Innledning.....	4
Nasjonale og regionale føringer	7
Lovpålagt oversikt over folkehelse, levekår og boligbehov	10
Utviklingsområder og utfordringer	10
Sammenfatning av innspill	14
Vurdering av planbehovet.....	17
Planprogram for revisjon av Kommuneplan 2017-2027	22
Formål.....	23
Rammer	23
Organisering av arbeidet.....	24
Planprosess og opplegg for medvirkning	24
Fremdriftsplan	26

Innledning

Hvordan møter vi demografiutfordringen og fremtidig mangel på arbeidskraft? Hvordan forbereder vi kommunens tjenester på framtiden? Hvordan løser vi utenforskapet på bedre måter? Hvordan møter vi det grønne skiftet? Og ikke minst – hvordan håndterer vi samfunnsomstillingen knyttet til ny flyplass og dypvannskai, samtidig som ny industriablering er beheftet med usikkerhet?

Første valgår skal det nye kommunestyret vedta en kommunal planstrategi (Plan- og bygningsloven § 10-1). I planstrategien tar kommunestyret stilling til om kommuneplanens samfunnsdel og arealdel skal revideres, eller om gjeldende plan skal videreføres uten endringer. Vedtaket gjøres med bakgrunn i utfordringene kommunen har som samfunn og som organisasjon, nye nasjonale føringer, og politikken som det nye kommunestyret ønsker å føre. Planstrategien prioriterer også det samlede planbehovet i valgperioden.

Planstrategi 2024-2027 beskriver først plansystemet som politisk styringsverktøy, og nye nasjonale forventninger for kommuneplanleggingen. Dokumentet viser deretter hvilke utfordringer kommunen står overfor som samfunn og som organisasjon, og hvilke planoppgaver som er viktig å prioritere.

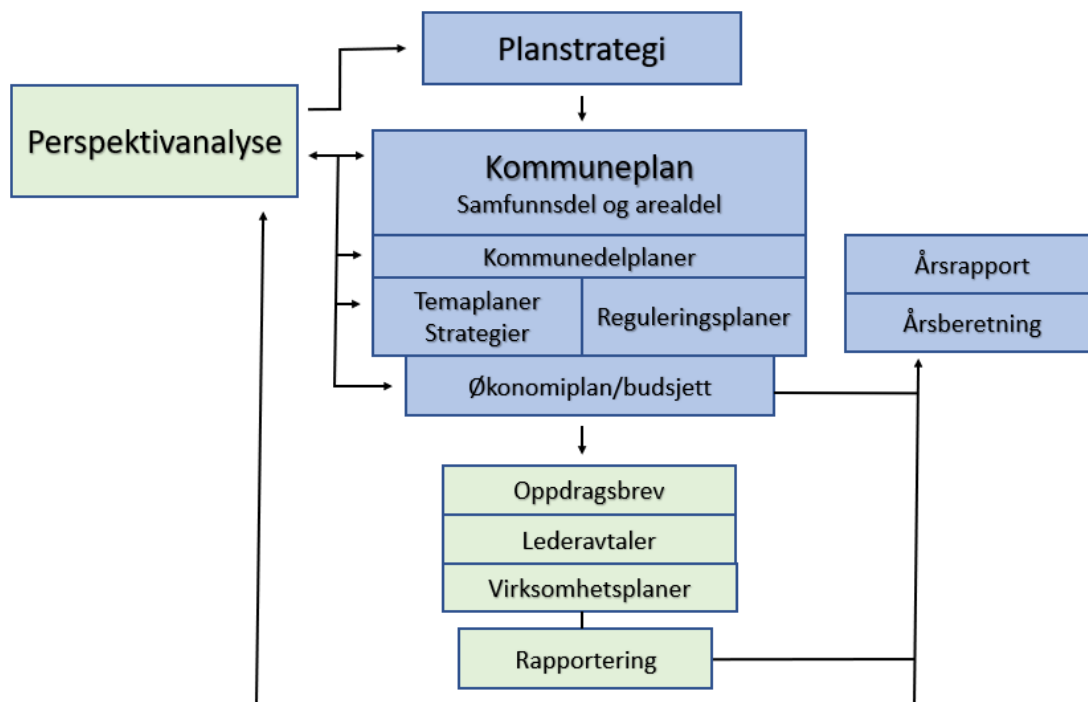
Det ligger i kortene at gjeldende *Kommuneplan 2017-2027 – samfunnsdel med arealstrategier* skal revideres denne planperioden. Når en kommuneplan skal revideres må det først utarbeides et planprogram som sendes på høring og fastsettes av kommunestyret (Plan- og bygningsloven § 4-1). Planprogrammet skal redegjøre for formål, prosess, opplegg for medvirkning og fremdrift i planarbeidet.

Denne valgperioden er prosessene med å utarbeide *Planstrategi 2024-2027* og *Planprogram for revisjon av Kommuneplan 2017-2027* slått sammen til ett dokument. Det innebærer at arbeidet med planstrategien må følge prosessreglene til planprogrammet, med seks ukers høring og offentlig ettersyn. I tillegg må kommunestyret ved behandlingen gjøre to vedtak - å vedta planstrategien (plan- og bygningsloven § 10-1), og samtidig fastsette planprogrammet for revisjon av kommuneplan (plan- og bygningsloven § 11-13).

Kommunens plansystem

Den politiske lederrollen handler om å sette retning for kommune- og samfunnsutviklingen, prioritere utfordringer og velge løsninger gjennom kommuneplanlegging. Plansystemet skal sikre at utviklingen går i politisk ønsket retning, at samfunnsfloker og utfordringer løses eller blir mindre, og at kommunen bidrar til å nå globale bærekraftsmål. Lovpålagte dokumenter i plansystemet er kommunal planstrategi, kommuneplan (samfunnsdel og arealdel),

Økonomiplan med handlingsdel og årsberetning. Figuren under beskriver sammenhengen og funksjonen til de viktigste dokumentene i plansystemet.

- **Perspektivanalysen** er samlet kunnskap om kommunens økonomiske situasjon, og om utviklingstrekk, kontekst og langsiktige utfordringer for kommunen som samfunn og som organisasjon. Perspektivanalysen legges til grunn for årlig økonomiplan- og budsjettprosess, og for arbeidet med planstrategien hvert 4. år, og eventuelt revisjon av kommuneplan. Viktigheten av kunnskapsbasert planlegging har økt med dagens forventninger til demografisk tjenesteomstilling og bærekraftig samfunnsutvikling.
- **Planstrategi** er kommunestyrets strategi for planleggingen. I planstrategien skal kommunestyret ta utgangspunkt i utfordringene kommunen har som organisasjon og som samfunn, og ta stilling til om kommuneplanens samfunnsdel og arealdel skal revideres eller videreføres uten endringer.
- **Kommuneplanen** består av en samfunnsdel og en arealdel. *Kommuneplan 2017-2027, samfunnsdel med arealstrategier* er kommunens viktigste overordnede styringsdokument. Kommuneplanens samfunnsdel har visjon, satsingsområder og strategier som er egnet til å møte prioriterte utfordringer, og samtidig styre kommunen i politisk ønsket og bærekraftig retning. Kommuneplanens arealdel er

delt i to planer – *Kommuneplanens arealdel 2023-2033*, og *Kommuneplanens arealdel, sone Mo og omegn 2013-2023*.

- **Økonomiplan/budsjett** omfatter alle kommunens virksomheter og gir oversikt over sannsynlige inntekter, forventede utgifter og prioriterte oppgaver i planperioden. Økonomiplan/budsjett er også kommuneplanens handlingsdel, og viser hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier følges opp med tiltak og ressurser. Det er viktig at innsatsen er rettet inn mot områder der kommunen er minst bærekraftig.
- **Årsberetningen** redegjør for kommuneøkonomi og andre forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggere. I årsberetningen gis det blant annet en indikatorbasert informasjon og vurdering av hvordan det går med samfunn, innbyggere og bærekraft. Bli vi mer bærekraftige, blir utfordringene mindre, går utviklingen i ønsket retning? Kunnskapen i årsberetningen er viktig for å gjøre eventuelle endringer dersom utviklingen ikke går i bærekraftig og ønsket retning.

I løpet av de to siste planperiodene har kommunen utviklet plansystemet til et styringsverktøy slik figuren under illustrerer. Planlegging bygger på kunnskap om kontekst og utfordringer. Iverksetting sikres gjennom kobling til økonomiplan/budsjett, og videre gjennom «den røde tråden» via oppdragsbrev til virksomhetsplaner. Iverksetting skjer i økende grad gjennom samskaping med frivillighet, næringsliv og innbyggere. I årsberetningen rapporteres det årlig på kommuneøkonomi, samfunns- og befolkningsutfordringer.

Videreutvikling av plan- og styringssystemet skjer løpende. I denne planperioden vil følgende grep være viktig for videre utvikling av plansystemet;

- Prioriterte bærekraftsmål skal fortsatt være med å styre utviklingen
- Klimabudsjettets tiltak skal bli mer synlig i økonomiplanen
- Utarbeide arealregnskap og naturregnskap etter nasjonale metoder
- Oppfølging av sektorovergrepene strategier/planer skal bli mer synlig i kommuneplanens handlingsdel og i virksomhetsplaner
- Mer tydelig kobling mellom områder der kommunen er minst bærekraftig - og prioriteringer/ressursbruk i kommuneplanens handlingsdel, budsjett og virksomhetsplaner
- Dynamisk planlegging - vurdering av planbehov skal følge samfunnsmessige, demografiske, politiske og naturgitte forhold/endringer, og drøftes årlig i budsjett/økonomiplanprosessen

Nasjonale og regionale føringer

Kommunene har et omfattende sett av nasjonale føringer og pålegg å ta hensyn til i planleggingen. For å gjøre det enklere å forholde seg til dette, legger Regjeringen hvert 4. år fram nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. Nasjonale forventninger samler regjeringens viktigste prioriteringer, og har som formål å fremme bærekraftig utvikling i hele landet, samordne planleggingen, og bidra til effektive planprosesser og færre innsigelser. Nasjonale forventninger skal følges opp i planstrategi og planer i kommunen, samtidig som de tilpasses lokal kontekst.

Lenke: [Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027](#)

Nasjonale forventninger til planleggingen i perioden 2023-2027 har fem satsingsområder, som her listes opp med viktige punkter i stikkordsform;

Samordning og samarbeid i planleggingen

- FNs bærekraftsmål, lokalt selvstyre og løsninger som styrker verdiskaping og bosetting i hele landet blir lagt til grunn for overordna samfunns- og arealplanlegging, og for statens deltakelse i planprosesser.
- Oppdaterte planer som følger endringer i samfunnsmessige, demografiske, politiske og naturgitte forhold
- Langsiktige arealstrategier inngår som del av kommuneplanens samfunnsdel – legges til grunn for kommuneplanens arealdel
- Effektivisere og forenkle planlegging

Trygge og gode lokalsamfunn

- Utvikle gode lokalsamfunn med tilgang på boliger og tjenester i tråd med kommunale forutsetninger og behov (bo lengst mulig hjemme og mer hjemmebaserte tjenester).
- Samfunns- og arealplanlegging brukes som virkemiddel for å utjevne forskjeller, forebygge levekårsutfordringer og sikre sosial balansert utvikling gjennom boligbygging, lokalisering av teknisk og sosial infrastruktur og offentlige tjenester.
- Både grønne strukturer, uterom og møteplasser – og fortetting og transformasjon
- Sykling, gange og kollektivtransport prioriteres
- Aktivitetsvennlige nærmiljø for ulike aldersgrupper
- Legge til rette for kunst, kultur og frivillighet
- Boligpolitikken er en av de store viktige temaene i årene fremover. Kommer ny st.meld. om boligpolitikken i 2024.
- Infrastruktur og mobilitet. Hovedtyngden av vekst i bolig og arbeidsplasser skal bygge opp under målet om å redusere klimagassutslipp, samtidig som sykling, gange og kollektivtransport prioriteres gjennom planlegging av helhetlig infrastruktur.

Velferd og bærekraftig verdiskaping

- Prioritere grønn omstilling og bærekraftig verdiskaping
- Prioritere fornybar energiproduksjon – særlig i områder med kraftkrevende næringsutvikling
- Sikre tilstrekkelig med næringsareal- og samtidig minst mulig negative konsekvenser for klima, miljø og samfunn.
- Næringsareal planlegges med regionalt perspektiv, og energiforbruk, energibruk, krafttilgang, gjenbruk etc.
- Legge til rette for videre utvikling av havner og sjøtransport
- Vektlegge naturgrunnet for samisk kultur og næringsutvikling
- Legge til rette for omlegging til en mer sirkulær økonomi, der ressurser og eksisterende bebyggelse og anlegg brukes lengst mulig og i økt grad gjenbrukes/oppgraderes

Klima, natur og miljø for framtida

- Omstilling til lavutslippssamfunnet prioriteres gjennom arealplanlegging som reduserer utslipp, arealbeslag og transportbehov (oppfordrer til å sette mål)
- Vurdere om godkjent arealbruk skal endres av hensyn til klima, naturmangfold, kulturmiljø, jordvern, reindrift, klimatilpasning, samfunnssikkerhet og utbyggingsmønster
- Unngå omdisponering og nedbygging av karbonrike arealer

- Fortetting og transformasjon av bolig- og næringsområder vurderes før nye arealer tas i bruk
- sykling, gange og kollektivtransport prioriteres gjennom planlegging av helhetlig infrastruktur
- legge til rette for god ladeinfrastruktur

Samfunnssikkerhet og beredskap

- Samfunnssikkerhet og beredskap vektlegges i planleggingen
- Oppdatert ROS legges til grunn for planlegging og byggesaksbehandling
- Ta hensyn til endret klima i planleggingen
- De høye alternativene fra nasjonale klimaframskrivninger, i et langt nok tidsperspektiv legges til grunn når klimakonsekvenser vurderes (bruk fylkesvise klimaprofiler)
- Vurdere å utarbeide en jordvernstrategi – for å styrke jordvernet og redusere omdisponering av dyrka jord.
- Ved revisjon av kommuneplanens arealdel – vurdere om arealer avsatt til formål som innebærer omdisponering av dyrka jord skal tilbakeføres til landbruks-, natur-, friluft- og reindriftsformål
- Drikkevannsforsyningen skal inngå i vurderingen av samfunnssikkerhet i samfunnsdel og arealdel

Fylkesplan for Nordland 2013-2025 har tre målområder, i tillegg til arealpolitikk for Nordland;

Livskvalitet

Visjon for livskvalitet er et aktivt liv og et inkluderende samfunn. Alle i Nordland skal ha mulighet til å kunne utvikle sine evner, ferdigheter og interesser, og de skal ha gode levekår

Livskraftige lokalsamfunn og regioner

Livskraftige samfunn preges av mangfold, entusiasme og kreativitet. Det er samfunn med aktive mennesker som stimuleres til skapende og samfunnsbyggende deltakelse.

Verdiskaping og kompetanse

Visjonen er et nyskapende Nordland med evne til omstilling i takt med omgivelsene. Innovasjons- og nyskapingsevne, et kunnskapsbasert næringsliv som bidrar til arbeidsplasser, bedriftsetableringer og økonomisk vekst skal vektlegges. Verdiskaping

omfatter også ivaretagelse av naturmangfold og kulturverdier, kulturelle forhold som lokal identitet og engasjement.

Lenke: [Fylkesplan for Nordland 2013-2025](#)

Lovpålagt oversikt over folkehelse, levekår og boligbehov

Lov om folkehelsearbeid og Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet legger grunnlag for et kunnskapsbasert og planstyrt arbeid for å fremme gode levekår, god helse og for å redusere ulikheter i befolkningen. De to lovene har felles prosesskrav knyttet til kommunal planstrategi. Hvert 4. år skal kommunene utarbeide en oversikt over folkehelsen, som identifiserer hvilke utfordringer som er viktigst å prioritere (Lov om folkehelsearbeid § 5). Kommunene skal også utarbeide en oversikt over behovet for ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte (Lov om kommunens ansvar på det boligsosiale feltet § 5). Oversikten over folkehelse og boligbehov for vanskeligstilte skal inngå som grunnlag for arbeidet med planstrategien hvert 4. år.

Lenke: [Oversikt levekår, boligbehov og folkehelse](#)

De viktigste utfordringene er listet opp i Perspektivanalyse 2024-2027, og i dette dokumentet (neste avsnitt under «Sosial bærekraft og folkehelse»).

Utviklingsområder og utfordringer

Perspektivanalysen skal hjelpe oss å gjøre valg og prioriteringer som sikrer fremtidens velferd og bærekraft. Perspektivanalysen til Rana kommune er samlet kunnskap om kommunens økonomiske situasjon, og om utviklingstrekk og viktige utfordringer for kommunen som organisasjon og som samfunn. Perspektivanalysen oppdateres årlig i juni, og legges til grunn for årlig budsjett/økonomiplanprosess, for arbeidet med planstrategi hvert 4. år, og for eventuell revisjon av kommuneplan.

Lenke: [Perspektivanalyse 2024-2027](#)

I november 2023 har Freyr Battery besluttet at det ikke blir videre bygging av Giga Arctic-fabrikken i Mo i Rana i 2024. Årsaken er at Norge og Europa ikke har rammebetingelser for grønn industri som kan konkurrere med subsidieordninger knyttet til den amerikanske inflasjonsreduksjonsloven (IRA). Freyr vil redusere investeringstakten i Rana, og heller

prioritere å bygge opp storskala batteriproduksjon i USA, fordi kostandene med å produsere battericeller blir betydelig mindre der. Freyrs vil imidlertid videreutvikle kundekvalifiseringsfabrikken (CQP) i Rana, som grunnlag for videre batteriteknologiutvikling.

Beslutningen om å redusere investeringstakten i Rana skaper usikkerhet og vil gi konsekvenser på flere utviklingsområder i Rana, blant annet demografi, bolig, næringsutvikling, rekruttering og utdanningstilbud. Lokalt mobiliseres det nå til bredt samarbeid om å skape bedre konkurransevilkår for grønn industri i Norge, slik at storskala battericelleproduksjon kan realiseres i Rana på sikt.

Under oppsummeres viktige utviklingsområder og utfordringer fra perspektivanalysen.

- Kommunens tjenester
 - Kommunens tjenester må møte utfordringer knyttet til demografi, rekruttering, klima- og miljø, teknologisk skifte, strammere kommuneøkonomi og kraftig vekst i behovet for helse- og omsorgstjenester
 - Raskere demografisk, økonomisk og teknologisk/digital tjenesteomstilling er en forutsetning for fremtidens velferdstjenester.
- Flere omstillingsprosesser skjer samtidig;
 - Ny flyplass og dypvannskai
 - Grønn og bærekraftig samfunnsomstilling
 - Omstilling til sirkulær økonomi
- Uoversiktlig kontekst
 - Ny industrietablering er beheftet med usikkerhet
 - Usikkerhet knyttet til boligmarkedet
 - Perioder med mange gjestearbeidere – sosiale utfordringer?
 - Kapasitetsutfordringer i helsetjenesten?
- Demografi
 - Demografiutfordringen vil overskygge andre utfordringer i mange år fremover.
 - Rask tjenesteomstilling er nødvendig - dreie ressursinnsatsen i kommunale tjenester – fra unge til eldre.
 - Demografiutviklingen gir økte rekrutteringsutfordringer – særlig for helse- og omsorgssektoren.
- Rekruttering
 - Rekruttering av arbeidskraft og kompetanse er den største utfordringen og samtidig viktigste forutsetningen for nye industrietableringer.

- Konkurransen om arbeidskraft og kompetanse er både nasjonal og global – de fleste bransjer sliter.
- Tilgang på egnede boliger til konkurransedyktige priser er en forutsetning for rekruttering.
- Kompetansebygging tilpasset lokalt behov.
- Mange hinder for flyktninger/innvandrere å delta i arbeidsliv og utdanning, f.eks. barnehage, språkopplæring.
- Manglende kunnskap om faktorer som påvirker tilflytting og fraflytting (forventer vekst, men opplever befolkningsnedgang).
- Lav innvandrerandel
 - Betydelig høyere innvandring/tilflytting er en forutsetning for rekruttering og en mer bærekraftig demografiutvikling.
 - Rana har hatt en lav innvandrerandel over år (2022: Rana 8,4 % versus landet 18,9 %).
 - Det forventes lavere innvandring i Norge på sikt, en av grunnene kan være at konkurransen om arbeidskraft og kompetanse tiltar globalt.
- Utenforskap
 - Mange unge står utenfor arbeidsliv, utdanning og opplæring – det utfordrer også tilgang på arbeidskraft og kompetanse.
 - Andelen unge innvandrere som står utenfor arbeid, utdanning og opplæring er betydelig høyere enn den totale andelen i Rana (24,0 % versus 11,2 % av unge mellom 24 og 29 år)
 - Sammensatte årsaksforhold
- Økologisk bærekraft
 - Klima-, natur- og miljøutfordringer tiltar.
 - Utslippskutt - går ikke raskt nok (for mye transport, for høyt forbruk og energibruk, ikke bærekraftige bygg og infrastruktur etc.).
 - Bærekraftig arealbruk (redusere nedbygging av natur, sikre naturmangfold etc.).
 - Forurensing (plast, avrenning avløp, avfallshåndtering etc.).
- Samfunnsikkerhet og beredskap
 - Krig og energikrise i Europa endrer trusselbildet for norske kommuner, og det er behov for høyere beredskap på flere områder.
 - Klimaendringer og mer ekstremvær – gir større utfordringer knyttet til å stå imot, tilpasse oss og håndtere klimakonsekvenser.
 - Økt fare for cyberangrep.
 - Økt fare for terrorhendelser.

- Sosial bærekraft og folkehelse
 - Økende fattigdom, ulikhet og boligsosiale utfordringer.
 - Høy andel unge i utenforskap, og betydelig høyere andel unge innvandrere som står utenfor arbeid, utdanning og opplæring.
 - Høyt frafall og sosial gradient på frafall i videregående opplæring.
 - Geografiske levekårsforskjeller i kommunen. Sentrumssonene og Gruben sentrum har flest levekårsutfordringer samlet.
 - Mulige sosiale utfordringer knyttet til gjestearbeidere i brakkerigger
 - Mange opplever psykiske problemer, fra alle samfunnslag og i alle aldersgrupper. Etterspørselen etter psykiske helse- og rustjenester har akselerert siste ti årene, med klar overvekt på etterspørsel av psykiske helsetjenester.
- Bolig
 - Generelt høye boligpriser.
 - For få leieboliger og leiligheter.
 - Mangel på boliger til overkommelige priser utfordrer rekruttering av arbeidskraft og kompetanse.
 - Krevende boligmarked for vanskeligstilte, unge og enslige – kan forsterkes av forventet vekst/press på boligmarkedet, og økte rente- og levekostnader.
 - Lite synlig nasjonal boligpolitikk – manglende drahjelp for å tilrettelegge for og sikre en bærekraftig boligutvikling på kort og lang sikt (jfr. regjeringens batteristrategi 2022).
- Fornybar energi
 - Høye kraftpriser og energiknapphet er en nærliggende trussel, også i nord.
 - Tilgang på forutsigbar, fornybar og stabil kraftforsyning er forutsetning for næringsliv, bosetting og verdiskaping, og for ny industrietablering i Rana.
- Næringsutvikling
 - Forutsigbar tilgang på fornybar energi.
 - Rekruttering av arbeidskraft og kompetanse – tilpasset grønn næringsutvikling.
 - Beholde arbeidskraft er en viktig forutsetning.
 - Ferdig regulert nærings- og industriareal.
 - Ikke konkurransedyktige nasjonale rammebetingelser for grønn industriutvikling.
 - Opprettholde et variert arbeidsmarked – ta vare på eksisterende industri/næringsliv.
 - Digital infrastruktur er viktig for eksisterende og framtidige virksomheter, både i offentlig og privat sektor

- Infrastruktur og samferdsel
 - Ny flyplass, ny dypvannskai, tunell gjennom Bustneslia, sømløse kollektivløsninger, bedre løsninger for E6 gjennom sentrum;
 - Mange hinder/flaskehals for effektiv utvikling
 - Finansiering og nasjonal drahjelp
 - Miljøvennlig mobilitet – vekst og samtidig redusere CO2-utslipp
 - Mobilitet tilpasset alle innbyggere (arbeidstakere, skiftarbeidere, eldre som bor hjemme etc.)
 - Legge til rette for økt eksport
 - Hensyn til samiske interesser
- Kommunikasjon og digitalisering
 - Juridiske og tekniske utfordringer
 - Økt fare for cyberangrep
 - Velferdsteknologi krever høy hastighet og sikre/robuste nett
 - Digital kompetanse
- Areal, natur og friluftsområder
 - Sikre naturressurser og dyrkbar jord mot nedbygging.
 - Dagens planverk tar ikke høyde for viktige vekstfaktorer som flyplass, batterifabrikk, dypvannskai, andre mulige industrietableringer og videreutvikling av Campus.
 - Behov for tydelig rammeverk knyttet til fortetting.
 - Endringer i etterspørsel av næringsareal skjer raskere.
 - Hensynet til samisk kultur og reindrift, og økologisk og sosial bærekraft vil være avgjørende i et vekstperspektiv med utbygging av infrastruktur, industri, boliger, fritidsboliger og friluftsområder.

Sammenfatning av innspill

I dette kapitlet er foreløpige signaler/innspill fra medvirkningsprosesser, dialogmøter og konferanser/debatter høsten 2023 sammenfattet som kulepunkter. Perspektivanalysen med kommunens utfordringsbilde er det viktigste grunnlaget for tidlig medvirkning til planstrategi og revisjon av kommuneplan.

Generelt

- Viktig at kommuneplanen er overbyggende for pågående omstilling og satsingsområder/prosjekter
- Overordna mål er å snu befolkningsutviklingen

Næringsutvikling og kraft

- Trenger fortsatt sterk og tydelig politisk og administrativ styring i kommunen
- Fremtidens industri – avgjørende med tilgang på kraft og god nettkapasitet, areal, arbeidskraft og kompetanse, og råvarer
- Ulike verdikjeder trenger ulik næringspolitikk
 - Batteri – kapital
 - Hydrogen – marked og produksjon/investeringsstøtte
 - Havvind og landvind – arealer, forutsigbarhet, produksjonsstøtte, og lokal aksept
- Grønn og sirkulær omstilling – redusere utslipp er overskrift for alle næringer
- En mer urolig verden har gitt store ringvirkninger for industri og næringsutvikling lokalt.
- Makropolitikk og makroøkonomi har stor innvirkning på industripolitikk og industriens rammevilkår lokalt – behov for en mer aktiv nasjonal næringspolitikk, særlig overfor EU, som utarbeider og vedtar regelverk som har store innvirkninger norsk industri
- Næringsvennlig kommune (tilretteleggerrollen) – med fokus på tilgang til fornybar kraft og nett, infrastruktur, og tilgjengelige næringsareal er viktig
- Mangfoldig arbeidsmarked er en forutsetning for attraktivitet, må passe oss for et ensidig fokus på ny industri. Eksisterende industri og videre satsing på statlige virksomheter er viktig.
- Sirkulær omstilling er krevende men viktig.
- Behov for mer samlet, koordinert og næringsretta FoU
- Forutsigbarhet i kompetanse- og utdanningstilbud vil styrke ranasamfunnets evne til rekruttering og langsiktig næringsutvikling
- Kraftkrevende industri – med utgangspunkt i pågående natur- og miljøkrise, klimakrise og kraftkrise er det behov for både landvind, havvind, vannkraft, solenergi og lokal aksept – det grønne skiftet vil koste
- Når samfunnet skal omstilles fra fossilt til lavutslipp er tilstrekkelig fornybar kraft en forutsetning og avgjørende for å lykkes
- Fornybar energi til konkurransedyktige priser er en viktig forutsetning for utvikling i nord
- Landvind, havvind, solenergi – behov for aksept lokalt
- Mange vanskelige beslutninger i det grønne skiftet (særlig saker som angår kraft)
- Målkonflikter f.eks. riktig bruk av strøm – til grønn og sirkulær verdiskaping
- Vi må tilpasse oss EU-regelverk – det skjer en omfattende omstilling til fornybar energi og vi er i utakt med lovgivningsprosessen som skjer i EU
- Premisser for klima- og miljøpolitikk legges i Brussel/EU uten at det er noe særlig debatt i Norge
- Nødvendig med utbedring av nett for transport av energi

- Energieffektivisering er et konfliktfritt tiltak – kan redusere belastning på kraftnettet og frigi kraft til andre formål
- Fortsatt potensiale i gjenvinning av overskuddskraft (spillvarme) fra industrien
- Lokalisering av nye næringer nært fjernvarmenett/industri med spillvarme
- Rana sin storebrorrolle blir viktigere – regional hub for næringsutvikling, turisme, rekruttering, transport/logistikk, kultur, utdanning.
- Styrke samarbeid sjøtransport-jernbane – fraktavhengig næringsliv som er i front i det grønne skiftet
- Forutsigbare og langsiktige rammebetingelser fra lokal politikk - i tillegg må kommunen være tydelig pådriver i nasjonal politikk
- Legge til rette for bærekraftig turisme og cruiseturisme – skyss, skilting, opplevelser
- Naturinngrep skaper motstand – blant annet fordi vi har vakker natur og reindrift – mange mål- og interessekonflikter - viktig med tidlig og riktig involvering/dialog
- Det er for mange store kjøretøy som kjører gjennom sentrum

Rekruttering, attraktivitet, sosial bærekraft

- Boligbygging og gode offentlige tjenester er avgjørende for næringsutvikling
 - Plass i barnehage avgjørende
 - Barnehage tilpasset næringslivets og studenters behov – forutsetning for potensiell vekst
- For lite kunnskap om faktorer som påvirker tilflytting og fraflytting (forventer vekst med opplever befolkningsnedgang)
- Rekruttering må suppleres med strategier for å beholde arbeidskraft/innbyggere
- Internasjonalisering er viktig strategi for vekstmobilisering
- Manglende kunnskap i kommunens administrasjon og politisk ledelse om lovkrav og rettigheter knyttet til samisk kultur, språk og samfunnsliv bidrar til generell misnøye i den samiske befolkningen i Rana. Kommunen har et forbedringspotensial på følgende områder;
 - Samisk språkopplæring
 - Holdninger foreldre kan oppleve å møte i skolen som tilrettelegger av samisk språkopplæring
 - Anerkjennelse av samisk kultur i Ranasamfunnet
 - Dialog med samiske interesser i saker som er viktige for samisk kultur, språk og samfunnsliv
- Mobilitet må tilpasses alle innbyggere (arbeidsplasser, skift, eldre bor lenger hjemme etc.)
- Samarbeid om og støtte virksomheter som fremmer integrering/inkludering
- Nasjonal drahjelp er en forutsetning

- Bolig
- Rekruttering/integrering
- Rekruttering av framtidig arbeidskraft og riktig kompetanse – mer kraft i samarbeidet om å bygge kompetanse lokalt - raskt og i samsvar med næringslivets behov
- Bolig til overkommelige priser - en viktig faktor i konkurransen om innbyggere
- Systemiske og språklige barrierer for tilflyttere (jobb, helsetjenester, barnehage, deltakelse i idrett, søknader til offentlige instanser etc.)
- Rask og god språkopplæring for å forebygge utenforskap blant innvandrere – se muligheter og ikke barrierer
- Attraktivitet - behov for et samlet løft i servicevirksomhetene – serveringssteder, underholdning, møteplasser, butikker i bybildet, utvalg matvarer i butikker etc.
- Møteplasser og tilbud er ikke godt nok synlig på engelsk
- Stillingsannonser på engelsk er fortsatt en utfordring
- Jobb for to – manglende koordinering og samarbeid i næringslivet
- Et bredt utdanningstilbud øker attraktivitet for familier med barn (i tillegg til utdanningstilbud knyttet til industri og batteriproduksjon)

Frivillighet

- Samarbeid/samhandling mellom kommune og frivillighet oppleves betydelig bedre etter prosessen med frivilligstrategien
- Fortsatt er det hinder/flaskehalser med konsekvenser for frivillighetens muligheter og motivasjon. For eksempel er tilgang på lokaler særlig viktig for lag/foreninger som kulturrådet representerer.

Vurdering av planbehovet

Rana står i en særskilt kontekst – med optimisme knyttet til ny flyplass, og stor usikkerhet knyttet til ny industrietablering. Samtidig må vi forholde oss til realitetene – med befolkningsnedgang, rekrutteringsutfordringer og omfattende demografisk tjenesteomstilling. Den demografiske utviklingen med færre barn og betydelig flere eldre vil kreve raskere omstilling i kommunens tjenester, digitalisering av tjenester, og samtidig ressursdreining fra unge til eldre. Kommunens sektorer er i gang med strategiprosesser for å omstille kommunen i tråd demografiske og økonomiske omstillingsbehov.

Med raske samfunnsendringer, et usikkert fremtidsperspektiv og pågående omstilling i kommunens tjenester er det utfordrende å vurdere et samlet planbehovet for fire år fremover. Planbehovet må ses i sammenheng med pågående sektorprosesser og vil vurderes årlig i forbindelse med økonomiplan/budsjettprosess. Det er både formålstjenlig og ønskelig med få planer/strategier, samtidig som de skal være oppdaterte, korte og tydelige.

Mange omstillinger griper inn i hverandre og krever innovasjon og handling på tvers. Omstilling til et mer aldersvennlig samfunn, forebygge/reducere psykisk uhelse og utenforskap er eksempler på utfordringer vi må se med nye briller. Det er ikke nødvendigvis behov for en plan eller strategi, men heller prosesser på tvers av sektorer og fag - der nye samarbeidsformer og løsninger testes og utvikles.

Ny barnevernslov fra 2023 stiller strengere krav til kommunens arbeid for å fremme gode oppvekstvillkår og forebygge omsorgssvikt og atferdsproblemer, og krav til at kommunestyret selv vedtar en plan for det forebyggende arbeidet. I desember 2023 vedtok kommunestyret at det skal utarbeides en handlingsplan for selvmordsforebygging, og en handlingsplan for å fremme likestilling og ikke-diskriminering av LHBTQ+ personer i Rana. Samtidig skal handlingsplan mot vold i nære relasjoner rulleres denne planperioden.

Oppsummert skal det arbeides flere handlingsplaner der kommunens rolle som arbeidsgiver og tjenesteproducent står sentralt, og der kompetanseheving og holdningsarbeid er viktig for iverksetting;

- Handlingsplan for selvmordsforebygging (ny)
- Handlingsplan for å fremme likestilling og ikke-diskriminering av LHBTQ+ (ny)
- Plan for å forebygge atferdsproblemer og omsorgssvikt (ny)
- Handlingsplan mot vold i nære relasjoner (rulleres)

Arbeidet med disse handlingsplanene bør ses i sammenheng med og samordnes med ny oppvekststrategi og strategi for framtidige helse- og omsorgstjenester. Samtidig bør ny kommuneplan ha satsingsområder/strategier som er overbyggende for nevnte planer/strategier.

Temaplan næringsutvikling har fortsatt satsingsområder som er egnet til å styre nærings- og samfunnsutviklingen i ønsket retning. I tillegg skal Vekstmobiliseringsprosessen i regi av Rana

Utvikling forberede kommunen på industrietablering, rekruttering og integrering av nye innbyggere. Mange prosesser er godt i gang, men samtidig er det usikkerhet knyttet til forventet befolkningsvekst.

Kommuneplan 2017-2027 – samfunnsdel og arealstrategier

Kommuneplanens visjon, satsingsområder og strategier har vært styrende for utviklingen av Ranasamfunnet og kommunens tjenester i mange år. Nå er både kontekst og utfordringsbildet endret, og demografiutviklingen legger økt press på tjenestestilling. Vi trenger en kommuneplan som er mer tilpasset kontekst, pågående omstilling, og langsiktige utfordringene. Revisjon av kommuneplanen vurderes som nødvendig, og det legges opp til revisjon så tidlig som mulig i planperioden. For å spare tid, er første del av prosessen med revisjon av kommuneplan slått sammen med planstrategiprosessen. Formål, opplegg for medvirkning og framdrift i revisjonsprosessen er beskrevet i siste kapittel.

Mange pågående samfunnsprosjekter er drivere for omstilling, tilflytting og vekst. Samtidig er vekstmobilisering beheftet med usikkerhet. En ny versjon av kommuneplan (samfunnsdel med arealstrategier) må være såpass overordnet at den står seg over tid, uansett hvordan forventet vekst utspiller seg. Den må også være overbyggende for omstillingsprosesser som kommunens tjenester vil stå i over tid. Oppfølging av kommuneplanen må også legge til rette for raske omstillinger dersom tjenestebehovet endrer.

Kommuneplanens arealdel 2023-2033

Arealplanprosesser generelt er mer tid- og ressurskrevende enn revisjon av kommuneplanens samfunnsdel, og har klare lovkrav til prosess, medvirkning og behandling. Dette er naturlig, siden arealplaner med tilhørende bestemmelser er juridisk bindende for arealbruken både for offentlige og private grunneiere, og dermed griper direkte inn i privatpersoners rettigheter og muligheter. Rullering av arealplaner beslaglegger mye saksbehandlerkapasitet og må bare igangsettes dersom det er konkrete behov som må løses gjennom rullering. Rullering av en arealplan forutsetter at det settes av penger i budsjettet. Dersom nye formål og tiltak skal inn i arealplanene, vil det også være krav om konsekvensutredninger og arealregnskap.

Kommuneplanens arealdel 2023-2033 er delvis rullert i 2023 med innlegging av soner med tilhørende bestemmelser for reindrift, og oppdatering av bestemmelser for bebyggelse i LNFR-områdene. Planen ble vedtatt i juni, men det gjenstår innsigelser på to punkter.

Det er ikke spilt inn behov som tilsier at det vil være behov for rullering av kommuneplanens arealdel i valgperioden, med mindre Rana kommune får innvilget søknad om å bli med i

frikommuneordningen og får ekspropriasjonshjemmel fra kommuneplanens arealdel uten vedtatt detaljreguleringsplan for fremtidige næringsarealer.

Et av vilkårene for ekspropriasjonshjemmel vil høyst sannsynlig være at hjemmelen er kjent for berørte parter når planen er på høring. Vanlig praksis i plan- og bygningsrett tilsier at berørte parter skal vite hele rekkevidden av et planvedtak i tide til å kunne komme med merknad til planen. Eventuell rullering av kommuneplanens arealdel vil startes dersom Rana kommune blir frikommune og får unntak fra loven til å ekspropriere på basis av vedtatt kommuneplan.

Kommuneplanens arealdel, sone Mo og omegn 2013-2023

Med nye elementer som er løftet inn i Kommunedelplan byutvikling, er det ikke behov for å rullere Kommunedelplan Mo og omegn 2013-2023 denne planperioden.

Kommuneplan byutvikling skulle opprinnelig ferdigstilles i 2023. Prosessen til nå har imidlertid vist at krav- og forventningsbildet er noe uklart. Kommunedelplan byutvikling er mindre standardisert enn for eksempel reguleringsplaner. Derfor er det behov for å sette mer tydelige rammer for arbeidet for å få et bra resultat. Samtidig er pågående prosesser med utvikling av kollektivtilbud, nytt regime for utenomhusareal, og nylig oppstartet utredning av trafikksituasjonen i samarbeid med Statens Vegvesen viktige tema/hensyn som skal bidra til en bedre og mer helhetlig plan. Arbeidet med Kommunedelplan byutvikling vil derfor fortsette i 2024, for å bedre kvaliteten og gi riktig grunnlag for fremtidig samarbeid mellom kommunen og private i utvikling av byen.

Det er heller ikke spilt inn ønsker om nye elementer inn i Kommunedelplan Mo og omegn 2013-2023. Økt aktivitet og sentrum som satsningsområde behandles i Kommunedelplan for byutvikling, og dermed er behovet for rullering av kommunedelplan for Mo og omegn sterkt redusert.

Nåværende oversikt over gjeldende planer, nye planer og rullering av planer

PLANDOKUMENT	Vedtatt	Merknad
Kommuneplaner		
Økonomiplan/budsjett 2024-2027, med kommuneplanens handlingsdel		Rulleres årlig
Kommuneplan 2017-2027 – samfunnsdel med arealstrategier	2017	Rulleres 2024
Kommuneplanens arealdel 2023-2033	2023	
Kommuneplanens arealdel, sone Mo og omegn 2013-2023		
Kommunedelplaner		
Kommunedelplan byutvikling	2007	Under rullering
Kommunedelplan for naturmangfold 2020-2030	2020	
Temaplaner / strategier		
Helhetlig risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) 2022-2025	2022	
Beredskapsplanverk 2019-2022		Under rullering
Klimabudsjett i økonomiplan		Rulleres årlig
Tiltaksplan bedre luftkvalitet		Rulleres årlig
Temaplan næringsutvikling for Rana kommune	2019	
Boligstrategi Rana kommune 2022-2025	2021	
Innovasjonsstrategi Rana kommune	2022	
Kommunedelplan for kulturminner, bygninger og andre anlegg		Rulleres - endrer status til temaplan
Frivilligstrategi 2023-2026	2022	
Temaplan idrett og fysisk aktivitet 2021-2030	2020	
Handlingsplan for rus- og kriminalitetsforebygging 2021-2024	2021	
Strategi for å motvirke økende fattigdom		Ny
Handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2017-2022	2017	Rulleres
Strategi for forebygging av omsorgssvikt og atferdsproblemer		Ny
Handlingsplan for å fremme likestilling og ikke-diskriminering av LHBTQ+		Ny
Handlingsplan for selvmordsforebygging		Ny

Alkoholpolitisk handlingsplan – bevillingspolitikk 2020-2024	2020	Rulleres
Strategi teknisk sektor		Under arbeid
Strategi helse- og omsorg	2023	
Strategi oppvekst		Under arbeid
Strategi kultur		Under arbeid
Kommunikasjonsstrategi 2023-2026		
Rekrutteringsstrategi Rana kommune	2023	
Anskaffelsesstrategi 2021-2024	2021	
Arbeidsgiverstrategi 2018-2024	2018	
Digitaliseringsstrategi		
Trafikksikkerhetsplan 2020-2023	2021	
Hovedplan vann 2019-2030	2019	
Hovedplan avløp og vannmiljø 2017-2030	2017	
Hovedplan veg 2019-2030	2020	
Miljø- og næringstiltak i landbruket 2020-2021		
Hjorteviltplan (samarbeid med Hemnes)		
Beitebruksplan		

Planprogram for revisjon av Kommuneplan 2017-2027

Kommuneplan 2017-2027, samfunnsdel med arealstrategier skal revideres tidlig denne planperioden. For alle kommuneplaner skal det etter plan- og bygningsloven § 4-1 utarbeides et planprogram som setter rammer og beskriver hvordan prosessen med kommuneplanrevisjonen tilrettelegges. Forslag til planprogram skal først sendes på høring, og arbeidet med planprogrammet utgjør første fase i arbeidet med revisjon av kommuneplanen. I denne valgperioden er arbeidet med Planstrategi 2024-2027 og revisjon av kommuneplan slått sammen for å spare tid. *Perspektivanalyse 2024-2027* vil sammen med *Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027* være viktige grunnlag for revisjon av *Kommuneplan 2017-2027, samfunnsdel med arealstrategier*.

Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig med varsling av oppstart med planarbeidet. Planprogrammet fastsettes av kommunestyret samtidig som Planstrategi 2024-2027 vedtas.

Dette planprogrammet redegjør for:

- formål med planarbeidet
- hvordan kommunen vil organisere arbeidet
- hvordan kommunen skal sikre tilpasset medvirkning
- fremdriftsplan og frister

Formål

Helhet, demografisk og økonomisk tjenestestilling og bærekraftig samfunnsutvikling er viktige overskrifter denne valgperioden. Kommunen som organisasjon står overfor store utfordringer knyttet til demografi og rekruttering, utfordringer som må håndteres nå. Det er nå veksten i eldrebefolkningen akselererer, samtidig som det fødes færre barn.

Ressursinnsatsen må dreies fra unge til eldre, og det blir mange tøffe valg og prioriteringer denne valgperioden. Vi må tenke langt og handle nå.

Formålet med revisjonen er todelt. For kommunen som organisasjon er viktigheten av en kommuneplan som gir retning, kraft og fart på demografisk tjeneste- og samfunnsomstilling blitt mer tydelig. For kommunen som samfunn er formålet med revisjon å sikre at kommunens øverste styringsdokument er tilpasset konteksten, med store samfunnsprosjekter som ny flyplass, industrietablering, dypvannskai, infrastruktur og samferdsel. Samtidig skal vi ha en oppdatert kommuneplan med satsingsområder, strategier og bærekraftsmål som er egnet til å møte langsiktige utfordringer og nå globale bærekraftsmål.

Rammer

Eksisterende struktur på kommuneplandokumentet, med visjon, retning, satsingsområder, bærekraftsmål og tilhørende strategier, og forklaring av hvordan planen skal følges opp vurderes som fortsatt formålstjenlig. Dermed legges det ikke opp til store endringer i oppbyggingen av kommuneplandokumentet, det er innholdet som må oppdateres. Det vil også være viktig å gjøre en vurdering av prioriterte bærekraftsmål.

Kommuneplanen (samfunnsdel med arealstrategier) skal fortsatt være overordnet, kort og tydelig. Den må både kunne sette retning og styre utviklingen i ønsket retning, møte de langsiktige utfordringene, og samtidig sikre fart og kraft i tjenestestillingen som følger demografiske og økonomiske endringer. Den må også være overbyggende for mulig vekst, og for langtidsperspektivet som økonomiplan/budsjett peker på.

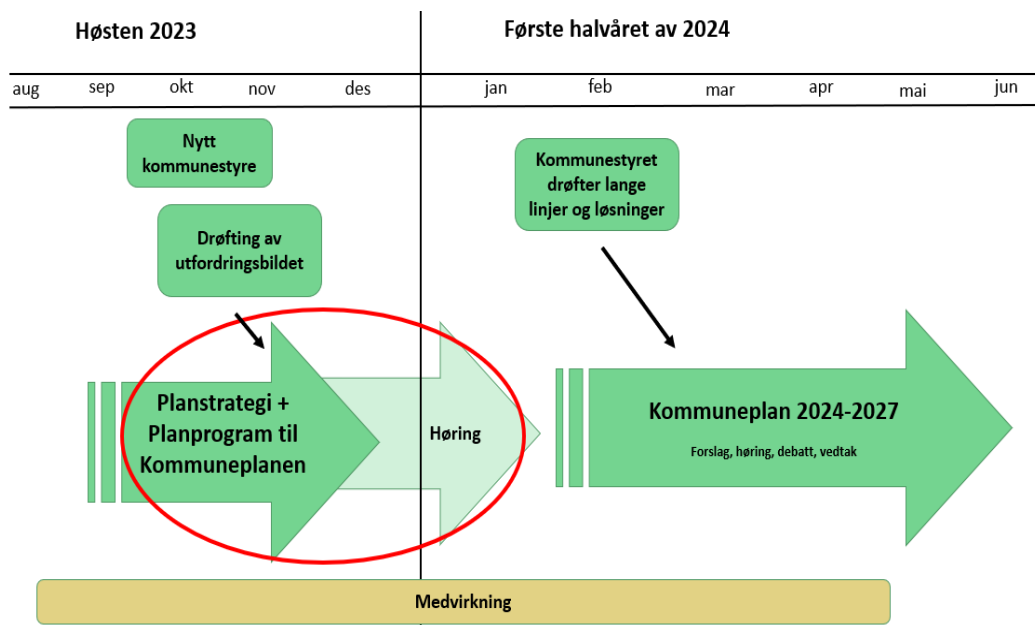
Organisering av arbeidet

Kommuneplanlegger leder arbeidet med planstrategi og revisjon av kommuneplan (samfunnsdel med arealstrategier), og rapporterer til strategisk ledergruppe, som er administrativ styringsgruppe for arbeidet. Formannskapet er kommuneplanutvalg, og koordinerer politisk medvirkning i planprosessen.

For arbeidet med revisjon av kommuneplanens samfunnsdel etableres det en administrativ arbeidsgruppe, med representanter fra kommunens tjenestesektorer. Arbeidsgruppa skal sikre helhet, og at omstillingsbehovet i kommunens tjenester ses i sammenheng. Samtidig involveres ulike fag- og ressurspersoner, næringsliv og frivillig sektor når det er behov for å innhente kunnskap og forståelse. Det er ikke behov for omfattende endringer av arealstrategiene, og prosessen med justering av arealstrategiene ivaretas i planavdelingen. Ellers følger arealstrategiene samme høringsprosess som samfunnsdelen.

Planprosess og opplegg for medvirkning

Det legges opp til tidlig og effektiv revisjon av Kommuneplan 2017-2027, slik figuren under illustrerer. Planprogrammet, som del av planstrategiene, skal på høring i seks uker, og fastsettes av kommunestyret i februar 2024. Videre arbeid med revisjon av *Kommuneplan 2017-2027, samfunnsdel med arealstrategier* skal gjennomføres i første halvdel av 2024, slik at handlingsdelen til ny kommuneplan følger prosessen med budsjett/økonomiplan 2025-2028 (høsten 2024). Arealstrategiene følger samme medvirkningsprosess som samfunnsdelen.

Kommuneplanprosessen skal sikre åpenhet og medvirkning for berørte interesser og myndigheter. Hovedmålgruppen for medvirkning er innbyggere, næringsliv, frivillighet, kommunens administrasjon og politikere, nabokommuner og berørte myndigheter.

Medvirkning må tilpasses formål og rammer, og hensynet til en god og effektiv planprosess. Drøfting og innspill til utfordringene kommunen møter som organisasjon og samfunn vektlegges. Våren 2023 har kommunens administrasjon utformet utfordringsbildet i perspektivanalysen. Perspektivanalysen har videre blitt brukt som grunnlag i medvirkningsmøter og dialog med eksterne aktører for å få innspill og signaler. Samtidig har deltakelse på relevante konferanser og politiske debatter høsten 2023 vært en viktig arena for innspill på utfordringsbildet.

I videre medvirkning vil det være viktig å få innspill til hvilke utfordringer og bærekraftsmål som er viktigst. I høring og offentlig ettersyn av planprogrammet inviteres derfor høringspartene til å velge ut tre satsingsområder og tre bærekraftsmål de mener er viktig å prioritere. Deretter vil planarbeidet ha fokus på utforming av satsingsområder og strategier som er egnet til å møte utfordringene.

Medvirkning i strategisk overordna kommuneplanprosesser kan være utfordrende. God kommunikasjon og enkelt språk er viktig for at allmennheten skal forstå de politiske veivalgene som skal tas i planprosessen. I tillegg til god kommunikasjon og enkelt språk vektlegges dialogmøter, sosiale medier og kommunens hjemmeside for å informere og be om innspill. Rådmannens ledergruppe har helhetlig, langsiktig og strategisk oversikt, og vil ha en nøkkelrolle når satsingsområder og strategier skal utarbeides.

I planprosessen vil det tilrettelegges for medvirkning og deltakelse gjennom ulike prosesser, for eksempel;

- Informasjon om mulighet for å gi innspill på kommunens hjemmeside
- Invitasjon til høringsparten om å velge ut viktige utfordringer og bærekraftsmål
- Arbeidsmøter med ressursgrupper frivillighet
- Arbeidsmøter med ressurser i næringsliv
- Workshop i kommunestyret
- Åpent møte – forankring og innspill
- Drøfting underveis i formannskapet

- Informasjon og innspillsrunder i politiske råd, ungdomsråd, råd for personer med nedsatt funksjonsevne, råd for eldre
- Arbeidsseminar rådmannens ledergruppe
- Administrative sektormøter

Første fase i planprosessen er seks uker høring og offentlig ettersyn av planprogram, etter formannskapet innledende behandling av dette. Endelig planprogram fastsettes av kommunestyret i februar/mars 2024. Innledende planarbeid igangsettes i høringsperioden. Formannskapet som kommuneplanutvalg inviteres med i strategiske drøftinger underveis i planprosessen.

Fremdriftsplan

	nov	des	jan	feb	mar	apr	mai	jun
Forslag planstrategi og planprogram behandles i rådmannens ledergruppe (SLG)								
Kunngjøre oppstart av planarbeid								
Høringsvedtak og høring av planstrategi og planprogram i 6 uker - formannskapet								
Innarbeide innspill								
Vedta planstrategi og fastsette planprogram - kommunestyret								
Medvirkningsprosesser til kommuneplanarbeidet - satsingsområder, strategier								
Politiske innspill/workshop - hovedsakelig visjon, satsingsområder og bærekraftsmål								
Drøfting underveis i rådmannens ledergruppe (SLG)								
Høringsvedtak planforslag med 6 uker høring - formannskapet 19. mars								
Utarbeide endelig planforslag								
Drøfting av planutkast i politiske utvalg og råd, med næringsinteresser og med ressursgrupper i frivilligheten								
Bearbeide og innarbeide relevante innspill								
Behandling av ferdig planforslag i rådmannens ledergruppe 27. mai 2024								
Sluttbehandling av planforslag i formannskapet 11. juni og kommunestyret 18. juni 2024								